

SPIS TREŚCI

1. OCENA STANU ZDROWIA – Aleksandra Gutysz-Wojnicka 15

- 1.1. Uwarunkowania kulturowe i społeczne 15
- 1.2. Uwarunkowania spowodowane płcią, rasą i wiekiem badanego 20

2. BADANIE PODMIOTOWE – Danuta Dyk, Edyta K. Cudak 23

- 2.1. Zasady przeprowadzania badania podmiotowego 23
- 2.2. Sposób badania 26
- 2.3. Wywiad dotyczący aktualnego stanu zdrowia 28
- 2.4. Wywiad dotyczący dolegliwości ze strony narządów i układów 30
- 2.5. Wywiad rodzinny i środowiskowy 32

3. PODSTAWY BADANIA PRZEDMIOTOWEGO – Danuta Dyk 35

- 3.1. Podstawy anatomii topograficznej 35
- 3.2. Metody i ogólne zasady badania przedmiotowego 40
- 3.3. Badanie przedmiotowe ogólne i dokumentowanie wyników 44
 - 3.3.1. Wygląd zewnętrzny – pierwsze wrażenie 44
 - 3.3.2. Budowa i proporcje ciała, wzrost i stan odżywienia 45
 - 3.3.3. Podstawowe parametry życiowe (oddech, tętno, ciśnienie tętnicze krwi, temperatura ciała) 48

4. BADANIE SKÓRY, PRZYDATKÓW SKÓRY I WĘZŁÓW CHŁONNYCH

– Danuta Dyk 57

- 4.1. Badanie skóry i dokumentowanie wyników 57
 - 4.1.1. Badanie włosów i dokumentowanie wyników 62
 - 4.1.2. Badanie paznokci i dokumentowanie wyników 63
- 4.2. Badanie węzłów chłonnych i dokumentowanie wyników 66

5. BADANIE GŁOWY I SZYI – Edyta K. Cudak 73

5.1. Badanie głowy 74

5.1.1. Badanie narządu wzroku 75

5.1.2. Badanie ucha 83

5.1.3. Badanie nosa i zatok 86

5.1.4. Badanie jamy ustnej i gardła 90

5.1.5. Badanie ślinianki przyusznej 94

5.2. Badanie struktur szyi 94

5.2.1. Badanie gruczołu tarczowego 95

5.2.2. Badanie tchawicy 98

6. OCENA KŁATKI PIERSIOWEJ I GRUCZOŁÓW PIERSIOWYCH

– Danuta Dyk **99**

6.1. Struktury anatomiczne klatki piersiowej, linie topograficzne 99

6.2. Kształt i symetria klatki piersiowej 103

6.3. Badanie gruczołów piersiowych i dokumentowanie

wyników badania 106

7. OCENA CZYNNOŚCI ODDECHOWEJ – Danuta Dyk 113

7.1. Wprowadzenie 113

7.2. Badanie przedmiotowe klatki piersiowej 115

7.2.1. Oglądanie 115

7.2.2. Badanie palpacyjne 116

7.2.3. Opukiwanie 119

7.2.4. Osluchiwanie 121

7.3. Dokumentowanie wyników 124

8. BADANIE UKŁADU KRAŻENIA – Danuta Dyk 129

8.1. Badanie serca 130

8.2. Ocena krążenia tętniczego 137

8.2.1. Badanie tętna tętniczego 137

8.2.2. Ocena ukrwienia tętniczego ręki (test Allena) 142

8.2.3. Badanie krążenia włosniczowego – nawrót kapilarny 143

8.3. Ocena krążenia żylnego 143

8.3.1. Ciśnienie i tętnienie w żyłach szyjnych 143

9. BADANIE BRZUCHA – Danuta Dyk	151
9.1. Wprowadzenie	151
9.2. Badanie przedmiotowe brzucha	152
9.2.1. Oglądanie	153
9.2.2. Osluchiwanie	154
9.2.3. Opukiwanie	155
9.2.4. Badanie palpacyjne	157
9.3. Badanie odbytu	163
9.4. Dokumentacja wyników badania	165
10. BADANIE ŻEŃSKICH NARZĄDÓW PŁCIOWYCH	
– Aleksandra Gaworska-Krzemińska	167
10.1. Budowa żeńskiego układu płciowego	167
10.2. Ocena dojrzałości płciowej	170
10.3. Prowadzenie badania	173
10.4. Dokumentacja wyników badania	179
11. BADANIE MĘSKICH NARZĄDÓW PŁCIOWYCH	
– Aleksandra Gaworska-Krzemińska	183
11.1. Budowa męskiego układu płciowego	183
11.2. Ocena dojrzałości płciowej	185
11.3. Badanie okolicy pachwinowej, prącia, moszny, jądra i powrózka nasiennego	187
11.4. Badanie palpacyjne okolicy okołoodbytniczej i gruczołu krokowego	189
11.5. Dokumentacja wyników badania	191
12. BADANIE UKŁADU MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWEGO	
– Aleksandra Gaworska-Krzemińska, Marek Krzemiński	197
12.1. Schemat badania	197
12.1.1. Ogólny stan układu narządu ruchu	197
12.1.2. Odcinkowy stan układu narządu ruchu	200
12.1.3. Miejscowy stan układu narządu ruchu	201
12.2. Badanie poszczególnych elementów układu mięśniowo-szkieletowego	205
12.2.1. Badanie stawu skroniowo-żuchwowego	206
12.2.2. Badanie kręgosłupa	207
12.2.3. Badanie kończyny górnej	213

12.2.4. Badanie miednicy	221
12.2.5. Badanie kończyny dolnej	223
12.3. Dokumentacja wyników badania	230
13. ELEMENTY BADANIA NEUROLOGICZNEGO	
- Aleksandra Gutysz-Wojnicka	237
13.1. Wprowadzenie i cel	237
13.2. Zasady i sposoby dokumentowania wyników badania	238
13.3. Ocena stanu psychicznego	239
13.4. Ocena nerwów czaszkowych	247
13.4.1. I nerw czaszkowy (nerw węchowy)	247
13.4.2. II nerw czaszkowy (nerw wzrokowy)	248
13.4.3. III nerw czaszkowy (nerw okoruchowy), IV nerw czaszkowy (nerw błoczkowy), VI nerw czaszkowy (nerw odwodzący)	248
13.4.4. V nerw czaszkowy (nerw trójdzielny)	249
13.4.5. VII nerw czaszkowy (nerw twarzowy)	251
13.4.6. VIII nerw czaszkowy (nerw przedsionkowo-ślimakowy)	252
13.4.7. IX nerw czaszkowy (nerw językowo-gardłowy) i X nerw czaszkowy (nerw błędny)	252
13.4.8. XI nerw czaszkowy (rdzeniowy) (nerw dodatkowy)	253
13.4.9. XII nerw czaszkowy (nerw podjęzykowy)	254
13.5. Badanie układu ruchu	257
13.6. Badanie czucia	262
13.6.1. Czucie głębokie	266
13.6.2. Czucie powierzchowne	267
13.6.3. Interpretacja bodźców czuciowych – funkcja płata ciemieniowego	268
13.7. Ocena równowagi i koordynacji ruchowej (zborności)	270
13.8. Badanie odruchów	272
13.9. Badanie objawów oponowych	280
14. BADANIE DZIECKA Z UWZGLĘDNIENIEM ODRĘBNOŚCI FIZYCZNYCH I PSYCHOMOTORYCZNYCH ZWIĄZANYCH Z WIEKIEM	
- Edyta K. Cudak	283
14.1. Badanie podmiotowe	283
14.2. Badanie przedmiotowe	284
14.2.1. Ocena ogólnego stanu zdrowia	284

14.2.2. Badanie skóry i jej przydatków	287
14.2.3. Badanie węzłów chłonnych	289
14.2.4. Badanie układu kostno-stawowego	290
14.2.5. Badanie głowy i szyi	292
14.2.6. Badanie narządów zmysłów oraz jamy ustnej i gardła	293
14.2.7. Badanie układu oddechowego	297
14.2.8. Badanie układu krążenia	300
14.2.9. Badanie jamy brzusznej	304
14.2.10. Badanie narządów moczowo-płciowych	306
14.2.11. Badanie układu nerwowego	307

15. ODRĘBNOŚCI W BADANIU PODMIOTOWYM I PRZEDMIOTOWYM

OSOBY W WIEKU GERIATRYCZNYM – Bożena Nowaczyk 311

15.1. Badanie podmiotowe	312
15.2. Badanie przedmiotowe	317

16. OCENA STANU ZDROWIA PACJENTA NA PODSTAWIE

WYNIKÓW BADANIA PODMIOTOWEGO I PRZEDMIOTOWEGO

– Danuta Zarzycka 331

16.1. Dokumentowanie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego	332
16.1.1. Zasady dokumentowania opieki pielęgniarstwiej	332
16.1.2. Schemat opisu stanu zdrowia pacjenta – SOAP	333
16.1.3. Wybrane skale klinimetryczne do oceny stanu pacjenta	336
16.2. Analiza wyników badania podmiotowego i przedmiotowego na potrzeby oceny stanu zdrowia	352

PYTANIA SPRAWDZAJĄCE 363

ODPOWIEDZI DO PYTAŃ SPRAWDZAJĄCYCH 367

PYTANIA TESTOWE 383

ODPOWIEDZI DO PYTAŃ TESTOWYCH 397

SKOROWIDZ 399